

7 oktober 2022

BULLETIN

VOLKSGEZONDHEID | SANTÉ PUBLIQUE

Kort overzicht van de Belgische cijfers m.b.t. COVID-19 en apenpokken

A. INFORMATIE OVER COVID-19

De achtste coronagolf laat zich meer en meer voelen in de ziekenhuizen, met een verdere stijging van de ziekenhuisopnames. Uit alle cijfers blijkt nog steeds dat een boosterdosering het risico op een ziekenhuisopname aanzienlijk verlaagt. Twijfel als 50-plusser dus niet om uw herfstvaccin te nemen. In Brussel en Wallonië kan men zich nu laten vaccineren zonder een afspraak te maken, wat de drempel nog zal verlagen. Ook mensen die de derde dosis nooit hebben genomen, kunnen met het herfstvaccin hun bescherming aanzienlijk verhogen.

Prof. Dr. Steven Van Gucht

1. Aantal COVID-19-gevallen, ziekenhuisopnames en overlijdens (week van 27/9/22 tot 3/10/22)

De 14-daagse-incidentie van het aantal gevallen bedraagt nu 327/100.000 inwoners.

De 7-daagse-incidentie van het aantal ziekenhuisopnames bedraagt 5,7/100.000 inwoners.

+ 19%

Nieuwe gevallen

+ 24%

Nieuwe ziekenhuisopnames

- **Het aantal gerapporteerde nieuwe gevallen** is verder toegenomen (+19%) ten opzichte van de voorgaande periode van 7 dagen. Het reproductiegetal R_t is licht gedaald, maar ligt nog steeds boven 1 (1,100).
- **Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames** is nog toegenomen (+24%) in de week van 30 september tot 6 oktober, tegenover de voorgaande periode van 7 dagen. Het aantal bezette bedden op **intensieve zorgen** is eveneens toegenomen (+45%).
- **De COVID-19 mortaliteit** is licht gestegen. De gerapporteerde sterfgevallen vonden voornamelijk in het ziekenhuis plaats. Week 37 vertoonde geen oversterfte in de algemene bevolking.
- **Surveillance door huisartsen:** Het gemiddelde aantal dagelijkse contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is nog licht gestegen (39 contacten per 100 000 inwoners per dag, in vergelijking met 36 contacten in de week daarvoor). De incidentie van raadplegingen bij de huisarts voor griepachtige klachten bleef ook stabiel, met 159 consulten per 100 000 inwoners per week.
- **Surveillance in woonzorgcentra:** de epidemiologische situatie vertoont een stijging van het aantal nieuwe gevallen en het aantal nieuwe ziekenhuisopnames onder WZC-bewoners, van het aantal nieuwe gevallen onder personeelsleden en van het aantal clusters.

- **Afvalwatersurveillance:** de virale ladingen in het afvalwater nemen nog steeds licht toe in de drie regio's, maar blijven momenteel relatief laag
- In de afgelopen 2 weken (van 19 september tot 2 oktober 2022) vertegenwoordigden Omikron-varianten BA.2 1,77%, BA.4 6,00%, en **BA.5 89,50%** van de stalen die werden onderzocht.

Bron: Sciensano

Testen en positiviteitsratio (week van 27/9 tot 3/10/22)

Het aantal uitgevoerde testen is blijven stijgen, met een gemiddelde van 12.778 testen per dag. De positiviteitsratio is nog licht gestegen (23,8%).

3. Stijgend aantal besmettingen in alle werksectoren, maar vooral in de ziekenhuizen, het onderwijs en bij het treinpersoneel

De gemiddelde 14-dag incidentie in de werkende bevolking is in de periode van 13 tot 26/09 met een derde gestegen t.o.v. de vorige periode van 30/08 tot 12/09. De besmettingen nemen 7% sneller toe bij de werkende bevolking. Hierdoor ligt de incidentie bij de werkenden nu iets hoger dan die van de algemene bevolking.

Het aantal besmettingen is in alle sectoren beginnen stijgen, maar het sterkst bij de zorgverleners in de ziekenhuizen. Daar zien we opnieuw een hoge incidentie, vergelijkbaar met die van het begin van de zomergolf eind mei. Ook de incidenties in de lagere en middelbare scholen zijn sterk gestegen, wat niet geheel onverwacht is, net als bij het treinpersoneel.

De voorspelde golf lijkt zich inderdaad te ontwikkelen, en zal dus wellicht zijn hoogtepunt kennen in de tweede helft van oktober. Op het werk zal het verzuim verder toenemen, terwijl het kort verzuim reeds hoger ligt dan dat van vorig jaar. Bedrijven doen er best aan om zieke medewerkers thuis te laten (werken), om verder virusverspreiding tegen te gaan. Daarnaast moedigen ze best hun medewerkers aan zich te laten vaccineren en zichzelf te testen bij symptomen. Ook kan er worden gewerkt in kleinere teams en gezorgd voor een goede ventilatie en luchtkwaliteit (met een voldoende hoge luchtvochtigheid).

Een [recente studie](#) bevestigt nogmaals het belang van goede binnenluchtkwaliteit om verspreiding van het griep- en coronavirus tegen te gaan. Opvallend was daarbij de negatieve impact van een te droge lucht. Deze zorgt namelijk voor meer verdamping van druppels en stabiliteit van het virus binnenhuis, en dus voor meer virusverspreiding. Ook tast droge lucht de natuurlijke afweer van de luchtwegen aan. Luchtbevochtigers kunnen hier dus een oplossing bieden.

Meer info vindt u [hier](#).

Bron: Monitoring Belgian COVID-19 infections in work sectors in 2022, Version 43 (30 September 2022)

Geert Molenberghs (1,2), Johan Verbeeck (1), Godelieve Vandersmissen (3), and Lode Godderis (3,4)

1 Data Science Institute, I-BioStat, Universiteit Hasselt, Hasselt, Belgium

2 I-BioStat, KU Leuven, Leuven, Belgium

3 IDEWE, External Service for Prevention and Protection at Work, Heverlee, Belgium

4 Centre for Environment and Health, Department of Public Health and Primary Care, KU Leuven, Leuven, Belgium

4. Herfstbooster tegen COVID-19

Volgens wetenschappelijke modellen wordt tegen half oktober een nieuwe COVID-19-golf verwacht. De mogelijke gevolgen hiervan, namelijk meer besmettingen, ziektes, hospitalisaties en een nog hogere druk op de gezondheidszorg, kunnen ingedijkt worden indien een voldoende grote groep mensen zich laat vaccineren.

Zoals ook de Hoge Gezondheidsraad concludeerde, is het vooral voor de 50plussers, zorgpersoneel en mensen met een verminderde immuniteit belangrijk dat ze een herfstvaccin krijgen, voordat deze nieuwe golf zich aandient.

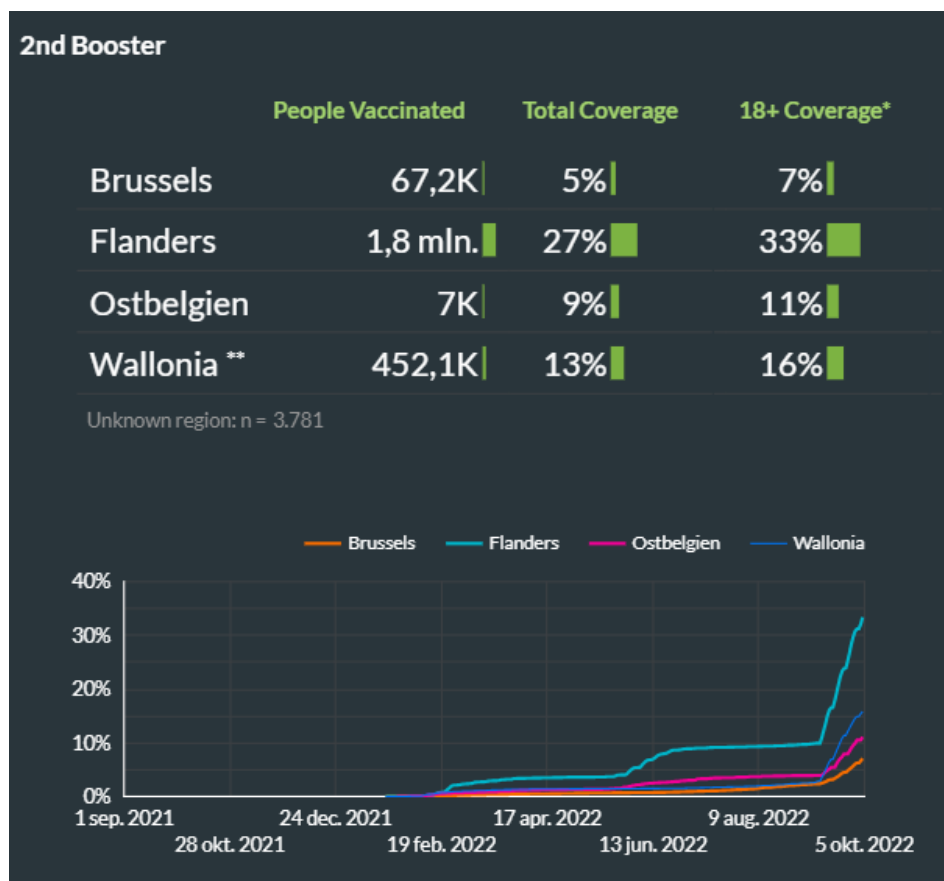
Ook alle andere volwassenen hebben de kans om een herfstvaccinatie te gaan halen.

Meer details vindt u in het wekelijkse rapport van Sciensano, dat elke vrijdagmorgen wordt gepubliceerd [COVID-19 - Epidemiologische situatie | Coronavirus Covid-19 \(sciensano.be\)](https://sciensano.be) en het Dashboard: <https://datastudio.google.com/embed/reporting/c14a5cfc-cab7-4812-848c-0369173148ab/page/ZwmOB>

Stand van zaken van de herfstvaccinatie

Sinds de opstart van de herfstcampagne (12/9) ontvingen meer dan 1.500.000 inwoners van ons land een 2e booster met een aangepast vaccin. In totaal hebben op 4 oktober ruim 2.248.000 personen een 2^e booster gekregen. Dit komt neer op 61% van de 85 plussers, 58% van de personen tussen 65 en 84 jaar, en 25% van de volwassen Belgische bevolking. Het verschil in vaccinatiegraad in Vlaanderen en de rest van het land (Figuur 1) kan deels worden verklaard doordat Vlaanderen reeds voor de zomer er voor koos om de meest kwetsbaren (80-plussers en bewoners woonzorgcentra) actief uit te nodigen voor een 2e booster.

Figuur 1 : Vaccinatiegraad voor de 2^e booster per deelstaat

Meer informatie over de organisatie van de vaccinatiecampagne vindt u hier:

Vlaanderen: <https://www.laatjevaccineren.be/boostervaccinatie>

Wallonië: <https://www.jemevaccine.be/>

Brussel: <https://coronavirus.brussels/>

Ostbelgien: <http://ichlassemichimpfen.be>

B. INFORMATIE OVER APENPOKKEN

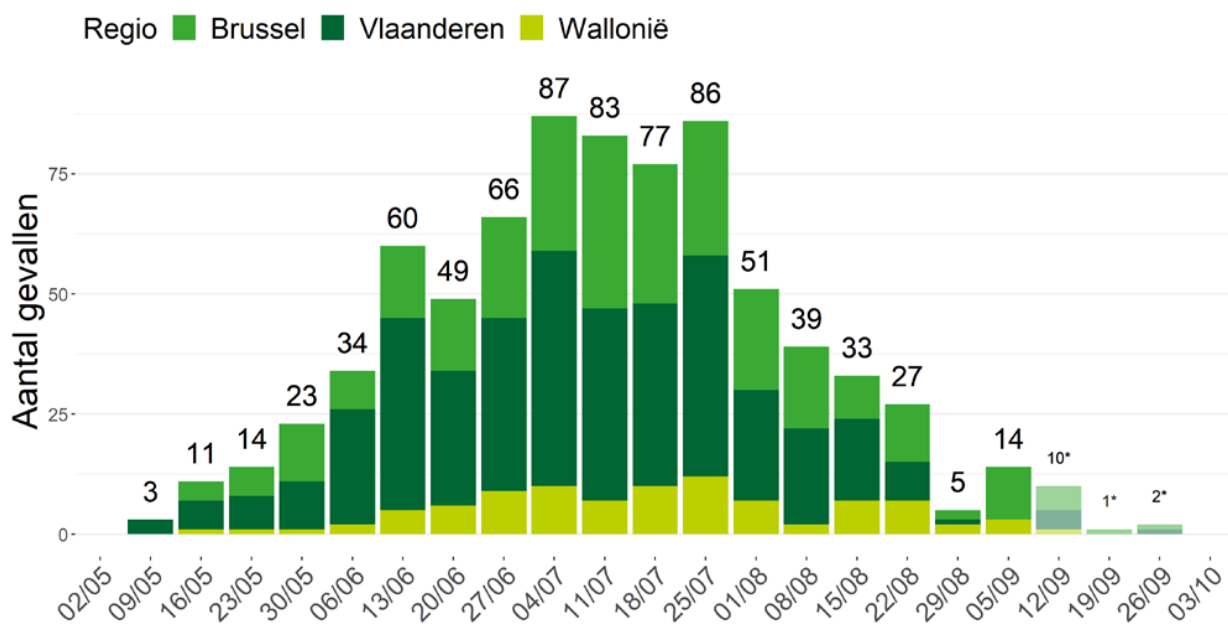
Monkeypox of Apenpokken wordt veroorzaakt door het monkeypoxvirus. Tot nu toe kwam de ziekte vooral voor in beboste delen van Centraal- en West-Afrika, met sporadisch gevallen in andere landen, gelinkt aan een reis naar deze gebieden. Sinds begin mei 2022 verspreidde de ziekte zich echter in Europa en daarbuiten, waarbij besmettingen vooral voorkomen bij mannen die seksuele contacten hebben met mannen (MSM), maar niet uitsluitend.

1. Aantal gevallen

Op 3 oktober 2022 waren er in ons land in totaal 775 bevestigde gevallen van apenpokken gemeld. Het gaat om 401 gevallen in Vlaanderen (52%), 281 gevallen in Brussel (36%) en 93 gevallen in Wallonië (12%).

Bij de gevallen waarvoor het geslacht gekend is, zijn er 764 mannen, 5 vrouwen, en 3 personen die zich anders identificeren. De leeftijd voor de grote meerderheid situeert zich tussen de 16 en 71 jaar oud. Er is 1 geval gemeld bij een kind onder de drie jaar.

Figuur 2: Aantal gevallen per regio per week sinds 10 mei 2022, België (data laatste 3 weken nog niet volledig)

Zo goed als alle patiënten verto(o)n(d)en huidletsels, vooral in de anogenitale zone. Ongeveer 70% heeft/had ook algemene symptomen zoals koorts, algemeen onwel zijn, opgezwollen lymfeklieren,

Negenendertig personen werden gehospitaliseerd, 28 om te worden behandeld (waarvan 4 personen met een onderliggende immunestoornis), 3 personen omdat thuisisolatie niet mogelijk was, en 8 waarvoor de reden niet gekend was. Er werd tot op heden 1 sterfgeval gerapporteerd bij een persoon met onderliggende gezondheidsproblemen.

Op basis van de huidige gegevens over de vermoedelijke bron van transmissie, blijkt dat het virus voornamelijk wordt overgedragen via seksueel contact. Waar in het begin infectie voornamelijk via seksueel contact op grote events werd gemeld, gebeurt dat meer recent meer via seksueel contact in de privésfeer. Het risico voor de algemene bevolking wordt als gering ingeschat.

2. Vaccinatie

De groepen die prioritair in aanmerking kwamen voor preventieve vaccinatie tegen apenpokken, hebben ondertussen de kans gehad om zich te laten vaccineren. Vermits het aantal toe te dienen dosissen ondertussen ook is toegenomen door de overschakeling naar intradermale toediening en 1500 extra dosissen in bruikleen vanuit Nederland, wordt preventieve vaccinatie nu verruimd. In het vierde kwartaal wordt ook nog de bijkomende bestelling van 30.000 dosissen verwacht.

De Risk Management Group (RMG) heeft daarom beslist dat **alle volwassen mannen die seks hebben met meer dan één man**, zich ook preventief kunnen laten vaccineren in een vaccinatiecentrum in Vlaanderen, Wallonië of Brussel.

De andere groepen volwassenen die in aanmerking komen voor preventieve vaccinatie blijven ongewijzigd:

- mannelijke en transgender sekswerkers;
- vrouwen die PrEP nemen en die frequente wisselende seksuele contacten hebben;
- personen met ernstige immuunstoornissen en een hoge kans op ernstige infectie;
- laboratoriumpersoneel dat virusculturen behandelt

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor preventieve vaccinatie?

Je hebt geen verwijfsbrief bij de huisarts meer nodig. De deelstaten communiceren zelf hoe en vanaf wanneer je een afspraak kan maken bij een vaccinatiecentrum. Je kan ook meer informatie vinden op hun website of via hun hulplijn (zie verder, punt 3).

Vaccinatie na blootstelling (best binnen de 4 dagen na het contact) blijft mogelijk voor

- immuungecompromitteerden na een hoogrisico contact (bv besmet gezinslid of het delen van kleding, beddengoed, keukengerei met een patiënt met huiduitslag);
- personen na een zeer hoogrisico contact (bv. seksueel contact, langdurig huid-op-huidcontact met een persoon met huiduitslag of een wonde);
- zorgpersoneel na een hoogrisico contact zonder bescherming (bv langdurig face-to-facecontact, in aanraking komen met lichaamsvloeistoffen van een besmette patiënt, blootstelling aan aërosolen).

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor vaccinatie na blootstelling?

Als je denkt aan apenpokken te zijn blootgesteld, neem je best contact op met de (huis)arts. Deze kan je dan doorverwijzen voor vaccinatie.

Je hoeft NIET te worden gevaccineerd als je als kind reeds werd ingeënt werd tegen pokken. Dit geldt meestal voor iedereen die vóór 1976 werd geboren. Als je een verlaagde immuniteit hebt, laat je je best wel vaccineren.

Kan je een vaccin tegen apenpokken combineren met een vaccin tegen COVID-19 of tegen griep?

Tussen een vaccinatie tegen apenpokken en een COVID-herfstvaccin of de griep wordt best een interval van 2 weken gerespecteerd. Een vaccin tegen griep kan wel tegelijk met de een COVID-vaccin worden toegediend, in de andere arm.

Hoeveel vaccins werden er al toegediend in België? (cijfers van 4/10)

Er werden tot nu toe 2.857 vaccins toegediend, waarvan 316 na blootstelling, 2.520 vaccins werden preventief toegediend, waarvan 310 aan sekswerkers. Deze week staan er nog 954 vaccinaties ingepland.

Aantal vaccinaties per deelstaat (niet noodzakelijk de deelstaat waar de gevaccineerde woont, cijfers van 4/10):

- Vlaanderen: 1624
- Brussel: 966
- Wallonië: 267

3. Nuttige info

Een wekelijkse epidemiologische update vindt u [op de website van Sciensano](#). Informatie voor het grote publiek is beschikbaar op de website van het Vlaamse [Agentschap Zorg en Gezondheid](#), van de Brusselse [Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie](#), het [AVIQ \(Wallonië\)](#) en [Ostbelgien](#).

Elke deelstaat voorziet ook een hulplijn:

- Vlaanderen: 1700
- Brussel: 02/214.19.29
- Wallonië: 0800/16.061
- Ost Belgie: 0491/86.78.46

C. BESLISSINGEN VAN DE INTERMINISTERIËLE CONFERENTIE (IMC) VOLKSGEZONDHEID

Alle persberichten van de IMC kan u vinden via de volgende link:

<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/2022-persberichten-van-de-imc>

Voor meer informatie of interviews, contacteer:

Gudrun Briat

Verantwoordelijke communicatie COVID-19

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

0475/274115

Gudrun.briat@health.fgov.be